

Gazeta Politechniki

(51)
marzec 1998

Pismo pracowników i studentów Politechniki Rzeszowskiej

Studia doktoranckie w USA – s. 2

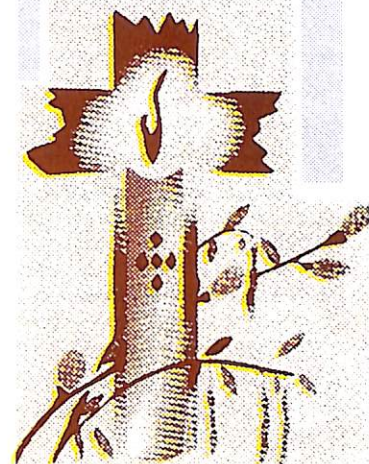
*Uchwała i stanowisko Rady Głównej
Szkolnictwa Wyższego* – s. 3,4

Zasady podziału dotacji dydaktycznej – s. 5

Analiza wyników nauczania w PRz – s. 6

“Studia Rzeszowskie” - tom IV – s. 8

*EMES na Wydziale
Budowy Maszyn i Lotnictwa* – s. 10

Radosnych i pogodnych
Świąt Wielkanocnych
życzy
Zespół Redakcyjny

DOKTORATY z chemii i inżynierii chemicznej w USA w 1996 roku

Stoimy u progu reformy szkolnictwa polskiego, której jedną ze zmian ma być wprowadzenie studiów doktoranckich. Warto więc się przyjrzeć, jak są realizowane prace doktorskie z zakresu chemii i inżynierii chemicznej w USA. Studia doktoranckie wprowadzono tam w obecnej postaci po zakończeniu II wojny światowej. Był to okres, w którym amerykańska chemia poczyniła największe postępy i w dalszym ciągu tam właśnie jest nadawany ton badaniom naukowym. Poza tym w jednym z poprzednich numerów "Gazety Politechniki" (nr 12/96, s. 8) pisałem o możliwościach wykonywania pracy doktorskiej w USA i być może zamieszczona lista uniwersytetów, gdzie realizuje się najwięcej doktoratów z chemii i inżynierii chemicznej, będzie pomocna dla naszych studentów - absolwentów.

Tablica 1. Instytucje naukowe, które w 1996 roku przyznały najwięcej stopni doktora z zakresu chemii

Nazwa uczelni	Liczba stopni doktora
University of California, Berkeley	64
Texas A&M University, College Station	46
Massachusetts Institute of Technology	43
Cornell University	38
University of Texas, Austin	38
Purdue University	37
California Institute of Technology	36
University of Pennsylvania	36
Stanford University	36
University of California, San Diego	30
University of Minnesota, Twin Cities	30
University of Wisconsin, Madison	30
University of Florida	28
University of North Carolina, Chapel Hill	28
University of Colorado, Boulder	27
University of California, Los Angeles	26
Iowa State University	26
Northwestern University	26
Pennsylvania State University	26
University of Massachusetts, Lowell	25
University of Michigan, Ann Arbor	25
State University of New York, Buffalo	25
University of Utah	25

Ostatnio Amerykańskie Towarzystwo Chemiczne podało dane o zakończonych w 1996 roku pracach doktorskich z zakresu chemii i inżynierii chemicznej na uniwersytetach amerykańskich ("Chemical & Engineering News" 1998, 76(5) 35-42). Ogółem w 1996 roku przy-

znano 2127 stopni doktorskich z chemii i 690 z zakresu inżynierii chemicznej. Uczelnie, w których zakończono najwięcej przewodów doktorskich odpowiednio z zakresu chemii i inżynierii chemicznej, obrazują tabl. 1 i 2.

Tablica 2. Instytucje naukowe, które w 1996 roku przyznały najwięcej stopni doktora z zakresu inżynierii chemicznej

Nazwa uczelni	Liczba stopni doktora
University of Minnesota, Twin Cities	41
Massachusetts Institute of Technology	27
University of Texas, Austin	27
Purdue University	20
University of Wisconsin, Madison	20
Carnegie Mellon University	18
University of Delaware	18
University of Michigan, Ann Arbor	18
California Institute of Technology	16
University of Houston	14
Texas A&M University, College Station	14
University of California, Berkeley	13
Cornell University	13
Rutgers University, New Brunswick	12
University of Illinois, Urbana-Champaign	11
Pennsylvania State University	11
University of Pittsburgh	11
Rensselaer Polytechnic Institute	11
University of Maryland, College Park	10
Northwestern University	10
University of Washington	10

Należy po analizie przedstawionych danych zwrócić uwagę na dwie istotne tendencje. Po pierwsze, liczba doktoratów z chemii jest ponad 3-krotnie większa niż z inżynierii chemicznej. Jest to potwierdzenie faktu, że o postępie technicznym decydują nauki podstawowe (proszę porównać: "Czy nauka jest dobra", pod red. Martina Moskovitsa, Wydawnictwo CiS, Warszawa 1997). Po drugie, pięć czołowych instytucji przyznaje tylko około 11% wszystkich stopni z zakresu chemii i około 20% wszystkich stopni z zakresu inżynierii chemicznej. Zatem lansowane ostatnio w Polsce poglądy, że badania naukowe należy skupić w wybranych, nielicznych ośrodkach naukowych, nie są oparte na racjonalnych przesłankach. Należy raczej wspierać różnych ludzi w różnych miejscach, gdyż tylko z różnorodności pomysłów może narodzić się coś nowego.

Andrzej Sobkowiak

Uchwała Nr 167/98 Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 stycznia 1998 roku

w sprawie zasad podziału dotacji dydaktycznej oraz limitów wynagrodzeń osobowych z użyciem formuły algorytmu podziału funduszy budżetowych (z proponowanymi przez MEN modyfikacjami niektórych parametrów)

Nawiązując do postanowień art. 42 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 12 września 1990 roku o szkolnictwie wyższym (DzU nr 65, poz. 385 - z późniejszymi zmianami) oraz propozycji Ministra Edukacji Narodowej w wymienionej sprawie, zawartej w piśmie z dnia 9 stycznia 1998 roku Nr DE-I-0332-1/98, Rada Główna stwierdza, co następuje:

§1

Algorytm podziału środków budżetowych na dotację dydaktyczną dla szkół wyższych nadzorowanych przez MEN jest instrumentem realizacji polityki Rządu RP w sferze państwowego szkolnictwa wyższego. Konstrukcja i parametry algorytmu (w niektórych latach po jego wprowadzeniu modyfikowane) wyznaczają lepiej czy gorzej zobiektywizowane kryteria podziału środków budżetowych na ten sektor szkolnictwa wyższego.

W opinii RG jest to polityka ekstensywnego rozwoju państwowego szkolnictwa wyższego, a więc zorientowana przede wszystkim na osiąganie celów ilościowych w tym sektorze (np. na coroczne zwiększanie wskaźnika scholaryzacji) oraz w odniesieniu do gospodarki (np. na rozwój dziennych i zaocznych studiów doktoranckich). Nacisk na osiąganie tych celów w realiach szczupłości środków budżetowych przeznaczonych na szkolnictwo wyższe zaowocował regresem w sferze bazy materialnej szkół wyższych, pogorszeniem warunków materialnych (rzeczowych) studiowania i prowadzenia badań, ogromnym niezaspokojeniem potrzeb remontowych i odtworzeniowych uczelni, pogorszeniem warunków placowych kadry akademickiej i personelu administracyjnego uczelni państwowych.

W tej sytuacji RG stwierdza, że modyfikacje parametrów algorytmu podziału dotacji budżetowej dla szkół wyższych co najwyżej mogą przyczynić się do poprawienia stopnia obiektywizacji rozdziału niewystarczających środków budżetowych między uczelnie. Nie wpłyną natomiast w odczuwalnej mierze na poprawę jakościowych warunków studiów, na wzrost stopnia zaspokojenia potrzeb remontowych czy odtworzeniowych uczelni.

Przedstawione w wymienionym w wstępie piśmie Ministra Edukacji Narodowej zasady podziału środków budżetowych na 1998 rok są, w opinii Rady, instrumentem realizacji dotychczasowej, coraz powszechniej negatywnie ocenianej polityki edukacyjnej państwa w sektorze państwowych szkół wyższych.

Przyjmując, iż zmiana tej polityki i jej instrumentów w odniesieniu do 1998 roku jest prawie niemożliwa, RG formułuje opinie w stosunku do szczegółowych propozycji zasad podziału dotacji budżetowej oraz limitów wynagrodzeń osobowych na obecny rok kalendarzowy.

§2

Rada Główna przyjmuje do wiadomości proponowane, kierunkowe propozycje podziału globalnej bazowej dotacji dydaktycznej oraz limitów bazowych wynagrodzeń osobowych, które są analogiczne do propozycji w 1997 roku. Z uwagi jednak na pilne potrzeby szkół wyższych w zakresie prac remontowych RG uważa, iż wszelkie dodatkowe środki budżetowe ujawnione w 1998 roku powinny być w pierwszej kolejności kierowane na zaspokojenie tych potrzeb, ze spełnieniem wszystkich merytorycznych kryteriów przez uczelnie wnioskujące o takie dodatkowe środki.

Rada Główna przyjmuje też do wiadomości propozycję zastosowania w 1998 roku reguły ekstrapolowania z ubiegłego roku zasadniczych propozycji podziału limitu bazowych wynagrodzeń osobowych dla uczelni państwowych MEN na część zasadniczą limitu, który będzie rozdzielany na wynagrodzenia osobowe w związku z działalnością dydaktyczną oraz na część rozdysponowaną w odniesieniu do wynagrodzeń pracowników domów i stołówek studenckich.

Rada nie zgłasza też zastrzeżeń co do wydzielenia z zasadniczej części dotacji i limitu w działalności dydaktycznej 3% dotacji dydaktycznej i 1,5% limitu wynagrodzeń osobowych z przeznaczeniem do

podziałów pozaalgorytmicznych i uzupełniających w trakcie roku budżetowego, analogicznie do 1997 roku.

§3

Rada Główna, odnotowując propozycję podziału zasadniczej dotacji dydaktycznej i limitu wynagrodzeń osobowych w tej działalności według jednolitego algorytmu, proponuje ustalenie podstawowych proporcji udziałowych obejmujących parametr stałej przeniesienia $C = 0,20$, człon liczby studentów "przeliczeniowych" 0,40 i parametr doktorów "przeliczeniowych" 0,40.

Rada Główna, popierając działania na rzecz utrzymania proporcji między liczbą studentów kształconych w trybie stacjonarnym i liczbą studentów kształconych na studiach niestacjonarnych, proponuje przyjąć przelicznik liczby studentów na studiach wieczorowych i zaocznych w relacji do studiów dziennych jak 0,2:1. Jednocześnie RG akceptuje propozycje MEN wprowadzenia w 1998 roku zasady polegającej na ujmowaniu w przelicznikach algorytmicznych liczby studentów ogółem na studiach wieczorowych i zaocznych w liczbie nie większej od liczby studentów ogółem na studiach dziennych na analogicznym kierunku studiów w danej uczelni.

Rada Główna widzi konieczność urealnienia niewątpliwie wyższych kosztów kształcenia studentów niepełnosprawnych. Przyjmując, że koszty te są dwukrotnie wyższe, należy według zasad proponowanych przez MEN wyliczyć "dotację wyrównawczą", o którą proponuje się niezwłocznie wystąpić do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

§4

Rada Główna przyjmuje do wiadomości propozycję MEN zarówno co do wysokości poziomu ograniczników korygujących wyliczenia algorytmiczne dotacji dla poszczególnych uczelni, wynoszące nie mniej niż 100,0% podstawy naliczeń z 1997 roku i nie więcej niż 106,0% tej podstawy z roku ubiegłego, jak i proponowanego sposobu zagospodarowania ewentualnej różnicy zmniejszeń i uzupełnień dotacji dla szkół.

§5

Rada Główna obecnej kadencji, podobnie jak w kadencjach ubiegłych, wielokrotnie formułowała opinię konieczności zmiany polityki edukacyjnej państwa w sferze szkolnictwa wyższego, a w następstwie tego zwiększenia udziału wydatków budżetu państwa na państwowe szkoły wyższe, z jednoczesnym zbudowaniem efektywnego, stabilnego i wieloźródłowego systemu finansowania kosztów kształcenia.

Rada Główna, odnotowując propozycję MEN w sprawie zasad podziału dotacji dydaktycznej oraz limitów wynagrodzeń osobowych na 1998 rok, zwraca się z apelem do Ministra Edukacji Narodowej o spowodowanie zasadniczej zmiany polityki edukacyjnej państwa w sferze szkolnictwa wyższego, w tym opracowania nowych mechanizmów i instrumentów finansowych jej realizacji, proponując swój udział w tych pracach.

Jednocześnie przypomina się, że kierownictwo Ministerstwa Edukacji Narodowej deklarowało w ubiegłym roku podjęcie prac nad nowymi zasadami i regułami podziału środków budżetowych w państwowym szkolnictwie wyższym.

§6

Przekazać niniejszą uchwałę Ministrowi Edukacji Narodowej oraz rektorom szkół wyższych resortu edukacji narodowej.

Wiceprzewodniczący Rady Głównej
Andrzej Gomuliński

Stanowisko Nr 22/98 Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 stycznia 1998 roku

W ostatnich tygodniach pojawiły się w prasie doniesienia o plagiatach prac naukowych. Skala zjawiska ujawnionego ostatnio na drastycznym jednostkowym przykładzie i okres, w jakim dokonywano plagiatów, mogą być uznane za wyraz przekonania o praktycznej bezkarności tego procederu. Sprawą tą zajmują się już stosowne gremia i instytucje. Rada Główna Szkolnictwa Wyższego, nie wypowiadając się co do stopnia winy osoby bądź osób w tej sprawie, uważa za konieczne zajęcie stanowiska w kwestiach wykraczających poza to jednostkowe zdarzenie.

Jest sprawą oczywistą, że od pracownika naukowego - badacza mającego dociekać prawdy - powinno się wymagać zachowywania szczególnie wysokich standardów skrupulatności, rzetelności i uczciwości w prowadzonych przez niego pracach naukowych oraz w publikacjach będących wynikami tych prac. Wszelkie uchybienia w tym względzie przynoszą społeczności uczonych wielką szkodę - utrudniając dochodzenie do prawdy oraz obniżając autorytet uczonego w

świadomości społecznej. Jest rzeczą wielkiej wagi, aby mogące się - jak wszędzie - zdarzyć przypadki nieuczciwości były przez społeczność uczonych zdecydowanie potępiane. Dlatego szczególnie niepokój budzi fakt, że w związku z omawianą obecnie sprawą plagiatów zdarzają się - przekazywane przez prasę - wypowiedzi, świadczące bądź o niezrozumieniu bądź też o całkowitym lekceważeniu znaczenia rzetelności i uczciwości w pracach naukowych.

Rada Główna uważa, że jest konieczne pilne podjęcie zdecydowanych działań na rzecz przestrzegania podstawowych kanonów etyki pracowników nauki w społeczności akademickiej. W ustawach dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki muszą się znaleźć przepisy umożliwiające wyciąganie daleko idących konsekwencji wobec osób naruszających te zasady.

Przewodniczący Rady Głównej
Andrzej Pelczar

PERSONALIA

Profesury uczelniane

JM Rektor Politechniki Rzeszowskiej mianował na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Rzeszowskiej **dr. hab. inż. Witolda Niemca** od 1 lutego 1998 roku na okres 5 lat w Zakładzie Inżynierii i Chemii Środowiska Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska

Doktoraty

Mgr Iwona Włoch, asystentka w Katedrze Matematyki Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa uzyskała stopień na-

ukowy doktora nauk matematycznych, nadany przez Radę Naukową Instytutu Matematyki Politechniki Wrocławskiej w dniu 24 lutego 1998 roku. Temat rozprawy doktorskiej: "Uogólnione zbiory stabilne i dominujące w wybranych klasach grafów". Promotorem w przewodzie doktorskim była dr hab. Maria Kwaśnik, prof. nadzw. PRz. Recenzenci: prof. dr hab. Barbara Rokowska z Politechniki Wrocławskiej i prof. dr hab. Mieczysław Borowiecki z Politechniki Zielonogórskiej.

Bronisław Świder

Rada Użytkowników UCZELNIANEJ SIECI KOMPUTEROWEJ

Rok 1998 jest czwartym rokiem działalności Uczelnianej Sieci Komputerowej (USK) w Politechnice Rzeszowskiej i działalności Uczelnianego Centrum Informatyzacji (UCI). Zarządzenie Rektora Nr 28/97 z dnia 16 października 1997 roku wprowadziło znowelizowany Regulamin Uczelnianej Sieci Komputerowej Politechniki Rzeszowskiej, który stanowi, że organem reprezentującym użytkowników USK przed władzami uczelni jest Rada Użytkowników (RU). W skład Rady Użytkowników USK wchodzi powoływani przez rektora przedstawiciele poszczególnych wydziałów (jedna osoba reprezentująca wydział powoływana przez dziekana) oraz przedstawiciel administracji uczelni (powoływany przez dyrektora administracyjnego).

W bieżącej kadencji władz akademickich Radę Użytkowników USK od listopada 1997 roku stanowią:

- **mgr inż. Tomasz Cicirko** - Wydział Zarządzania i Marketingu,

- **inż. Jan Kielbus** - administracja uczelni,
 - **mgr inż. Jerzy Kus** - Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa,
 - **dr inż. Jaromir Lechowicz** - Wydział Chemiczny,
 - **dr inż. Jan Prokop** - Wydział Elektryczny,
 - **dr inż. Leonard Ziemiański** - Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska.
- Przewodniczącym RU został **dr inż. Jan Prokop**. Członkami Rady Użytkowników, mającymi prawo wyrażania opinii na posiedzeniach, są:
- prorektor ds. nauki - **dr hab. inż. Jerzy Bajorek, prof. nadzw. PRz,**
 - kierownik Uczelnianego Centrum Informatyzacji - **dr inż. Mirosław Hajder,**
 - kierownik Centrum Zarządzania Rzeszowskiej Miejskiej Sieci Komputerowej (CZRMSK) - **dr hab. inż. Krzysztof Kaczmarski, prof. nadzw. PRz.**

Do zadań Rady Użytkowników zgodnie z regulaminem Uczelnianej Sieci Komputerowej Politechniki Rzeszowskiej należy:

- opiniowanie projektów rozbudowy i reorganizacji USK,
- opiniowanie sposobów wydatkowania środków pozyskanych oraz środków uczelni na rozbudowę i modernizację USK,
- opiniowanie propozycji wykorzystania USK do celów komercyjnych,
- opiniowanie odwołań użytkowników USK od decyzji UCI,
- ocena działalności UCI.

Na pierwszym posiedzeniu w 1998 roku Rada Użytkowników USK omawiała:

- wstępne sprawozdanie UCI z działalności w 1997 roku,
- plan wydatkowania przez UCI dotacji Komitetu Badań Naukowych (KBN) na 1998 rok.

Sprawy bieżące Rady obejmowały informacje kierownika Uczelnianego Centrum Informatyzacji o aktualnych problemach UCI oraz kierownika CZRMSK o wynikach kontroli KBN, przeprowadzonej w pierwszych dniach stycznia.

W obu wypowiedziach na pierwszy plan wysuwały się problemy:

- braku bazy lokalowej (obecnie UCI korzysta z jednego pomieszczenia Zakładu Systemów Cyfrowych) oraz wystarczającej liczby sprzętu komputerowego,
- niedostatecznego zatrudnienia (obecnie UCI ma 3,75 etatu) oraz wynagrodzenia, znacznie odbiegającego od

oferowanego przez inne firmy w regionie na podobnych stanowiskach.

Trudności te pogarszają efektywność funkcjonowania Uczelnianej Sieci Komputerowej. Rada z zadowoleniem przyjęła informację prorektora ds. nauki o nowych pomieszczeniach dla UCI, których adaptacja jednak będzie wymagać znacznych nakładów finansowych. W związku z tym w imieniu wszystkich użytkowników USK, mając na uwadze dalszy rozwój sieci, Rada w pełni popiera starania UCI o pozyskanie nowych środków i liczy na zrozumienie i przychylność władz uczelni w rozwiązywaniu problemów informatyki w Politechnice Rzeszowskiej.

Wprowadzie punkt jedenasty paragrafu siódmego Regulaminu USK mówi, że opinie Rady Użytkowników mają charakter doradczy i nie są wiążące dla prorektora ds. nauki i kierownika UCI, ale sądzę, że silne lobby użytkowników USK, wyrażające dzięki Radzie swoje poglądy, niewątpliwie zostaną zauważone.

Aby nowo powołana Rada Użytkowników USK mogła przyczynić się do rozwoju sieci w Politechnice Rzeszowskiej, zachęcam wszystkich użytkowników USK do przekazywania swoich opinii przez swoich przedstawicieli poszczególnych wydziałów na posiedzeniach Rady lub kierowania ich bezpośrednio do przewodniczącego

(e-mail: jprokop@prz.rzeszow.pl).

Serdecznie zapraszam do dyskusji.

Jan Prokop

Od redakcji

Sposób finansowania uczelni z budżetu państwa jest zwykle przedmiotem dyskusji i zainteresowania zarówno władz uczelni, jak i pracowników. Jest on szczególnie dyskutowany w odniesieniu do relacji kosztów kształcenia uniwersyteckiego i politechnicznego w związku z finansowaniem bezpłatnych studiów dziennych i płatnych - zaocznych i wieczorowych. Zasady obowiązujące centralnie, przy ogólnie wprowadzonym w uczelniach odejściu od centralnej dyspozycji środkami do przekazania częściowej samodzielności finansowej wydziałom, zostały zaakceptowane również w skali uczelni. W tej sytuacji znajomość systemu jest bardzo ważna dla wszystkich pracowników.

Zasady podziału dotacji dydaktycznej dla uczelni resortu edukacji narodowej

Od 1992 roku do podziału dotacji na działalność dydaktyczną jest stosowany algorytm.

Zmiany modyfikacyjne, które były wprowadzane do 1997 roku, dotyczyły przede wszystkim: uściślenia ogólnych zasad podziału, współczynnika finansowania według podstawy naliczenia z roku ubiegłego, wskaźnika sprawności kształcenia oraz wskaźnika przeliczeniowego dla studentów studiów wieczorowych i zaocznych.

Dodatkowo w 1998 roku wprowadzono zasadę, że w finansowaniu liczba płatnych z budżetu studentów studiów wieczorowych i zaocznych nie może być większa niż liczba studentów studiów dziennych, a studenci niepełnosprawni są określani przelicznikiem 2,0.

W 1997 roku pełna kwota dotacji była dzielona na:

1. Zasadniczą część dotacji dydaktycznej w wysokości 97,5%, w której rozdział środków następował w zależności od liczby studentów poszczególnych kierunków studiów, wysoko wykwalifikowanej kadry nauczycieli akademickich oraz dotacji z roku poprzedniego.

2. Wyodrębnioną kalkulacyjnie część dotacji dydaktycznej w wysokości 2,5% na finansowanie i dofinansowanie remontów obiektów dydaktycznych.

Podział zasadniczej części dotacji w skali MEN jest dokonywany według wzoru, z którego wynika, że w 30% jest ona uzależniona od dotacji z roku ubiegłego, a w 70% - w równych proporcjach - od przeliczeniowej liczby studentów oraz przeliczeniowej liczby wysoko wykwalifikowanej kadry nauczycieli akademickich. Wymienione proporcje podziału są różne dla poszczególnych uczelni w zależności od ich udziału w składowych algorytmu.

Do obliczeń przeliczeniowych liczby studentów studiów dziennych, wieczorowych i zaocznych, łącznie ze studentami na magisterskich studiach uzupełniających oraz uczestnikami dziennych i zaocznych studiów doktoranckich dzieli się studentów na pięć grup wyodrębnionych według względnych relacji poziomu kosztowności kształcenia z zastosowaniem wag będących odzwierciedleniem stosunków przybliżonych kosztów kształcenia na kierunkach studiów w obrębie grup.

Kierunki studiów, ujmowane w poszczególnych grupach, wynikają z katalogu nazw kierunków studiów określonych stosownymi uchwałami Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

Podział na grupy kierunków studiów według współczynników wag przedstawia się następująco:

- 1,0 - administracja, dziennikarstwo i komunikacja społeczna, ekonomia, filologia polska, filozofia, historia, międzynarodowe stosunki gospodarcze, muzykologia, pedagogika, politologia, prawo; w grupie tej przyjmuje się dla kierunków: prawo kanoniczne, nauki o rodzinie, teologia - wagę 0,5;
- 1,5 - bibliotekarstwo i informacja naukowo-techniczna, filologie, finanse i bankowość, informatyka i ekonometria, matematyka, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, wychowanie fizyczne, zarządzanie i marketing;
- 2,0 - archeologia, architektura i urbanistyka, etnologia, geografia, gospodarka przestrzenna, historia sztuki, kulturoznawstwo, wychowanie muzyczne, wychowanie plastyczne, wychowanie techniczne;
- 2,5 - biologia, budownictwo, chemia, geodezja i kartografia, geologia, górnictwo i geologia, fizyka, grafika, informatyka, inżynieria środowiska, konserwacja dzieł sztuki, leśnictwo, malarstwo, oceanografia, ochrona dóbr kultury, ochrona środowiska, ogrodnictwo, rolnictwo, rybactwo, rzeźba, technika rolnicza i leśna, technologia drewna, technologia żywności i żywienie człowieka, towaroznawstwo, transport, włókiennictwo;
- 3,0 - astronomia, automatyka i robotyka, biotechnologia, elektronika i telekomunikacja, elektrotechnika, fizyka techniczna, inżynieria chemiczna i procesowa, inżynieria materiałowa, mechanika i budowa maszyn, metalurgia, oceanotechnika, organizacja produkcji filmowej i telewizyjnej, realizacja obrazu filmowego i telewizyjnego, reżyseria, technologia chemiczna, weterynaria, zootechnika.

Ponadto do ustalenia przeliczeniowej liczby studentów przyjmuje się dodatkowo następujące wskaźniki:

- 1 - a) dla studiów dziennych faktyczną liczbę studentów;
- b) dla studiów wieczorowych i zaocznych liczbę tych studentów nie większą od liczby studentów ogółem

dla studiów dziennych na analogicznym kierunku studiów w danej uczelni;

c) sumę liczb z punktu a) i b) koryguje się średnim wskaźnikiem sprawności kształcenia - jednolitym dla uczelni MEN;

- 2 - dla studiów wieczorowych i zaocznych w odniesieniu do wszystkich studentów przyjmuje się wagę równą 0,3;
- 3 - dla słuchaczy studiów języka polskiego dla obcokrajowców - stypendystów RP przyjmuje się wagę równą 1,5;
- 4 - dla studentów niepełnosprawnych przyjmuje się wagę 2,0;
- 5 - dla uczestników studiów doktoranckich ujętych w odpowiednich grupach kosztowności kształcenia przyjmuje się:
 - a) na studiach dziennych wagę równą 5,0;
 - b) na studiach zaocznych wagę równą 2,0.

Do obliczeń przeliczeniowej liczby wysoko wykwalifikowanej kadry nauczycieli akademickich oraz bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji oraz informacji naukowej przyjmuje się następujące przeliczniki:

- 2,0 dla profesorów z tytułem naukowym;
- 1,5 dla doktorów habilitowanych;
- 1,0 dla doktorów.

Podstawę do obliczeń liczby studentów oraz zatrudnionych pracowników na dany rok stanowią informacje ze sprawozdań GUS za rok poprzedni.

Podział dotacji dotyczącej dofinansowania i finansowania remontów obiektów dydaktycznych jest dokonywany według wzoru uwzględniającego:

- ogólną kubaturę obiektów dydaktycznych;
- kubaturę zabytkowych obiektów dydaktycznych;
- kubaturę obiektów dydaktycznych o złym stanie technicznym.

Ponadto w skali MEN wyodrębnia się część do podziału pozaalgorytmowego w wysokości 3% dotacji. Z tej kwoty finansuje się kształcenie lotnicze Ośrodka Kształcenia Lotniczego (OKL), które jest najdroższym kształceniem w MEN i wynosi około 50% kwoty przeznaczonej do podziału pozaalgorytmowego.

Anna Ciebiera

ANALIZA WYNIKÓW NAUCZANIA w semestrze letnim roku akademickiego 1996/1997 w Politechnice Rzeszowskiej

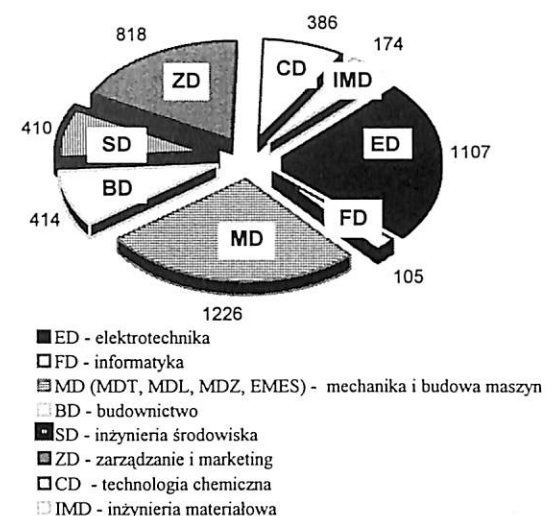
■ Rok akademicki 1996/1997 w Politechnice Rzeszowskiej rozpoczęło 7604 studentów (tab. 1).

Tabela 1

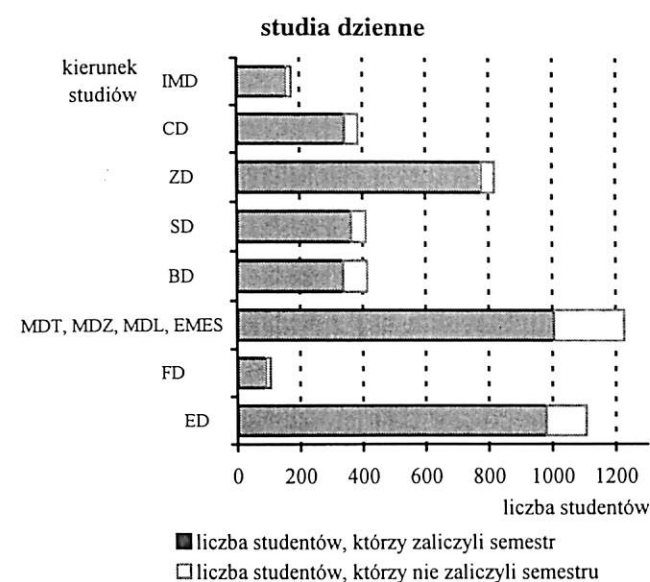
Rodzaj studiów	Semestr zimowy	Semestr letni
Studia dzienne	5512	4640
Studia zaoczne	2092	1698
Razem:	7604	6338

■ Liczbę studentów studiów dziennych rozpoczynających semestr letni na poszczególnych kierunkach ilustruje wykres 1.

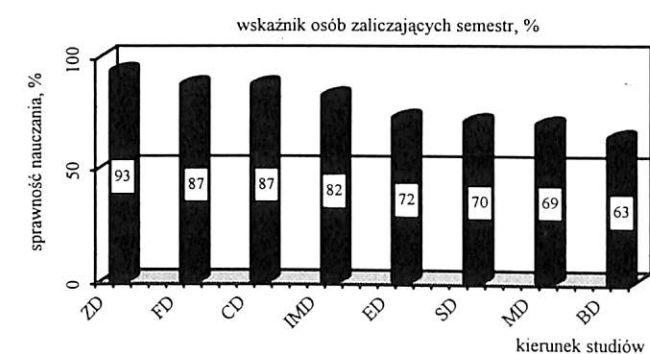
- Sprawność nauczania według kierunków na studiach dziennych i zaocznych przedstawiono na wykresach 2 i 3.
- Wyniki nauczania w semestrze letnim na pierwszych latach studiów dziennych zilustrowano na wykresie 4.
- Strukturę rozliczenia semestru letniego na studiach dziennych w skali uczelni ujmuje wykres 5.
- Studia zaoczne w roku akademickim 1996/1997 w semestrze letnim podjęło 1698 osób, w tym na pierwszych latach ilustruje wykres 6.
- Analizę wyników nauczania wydziałów po semestrze letnim na studiach dziennych i zaocznych przedstawiono na wykresie 7.

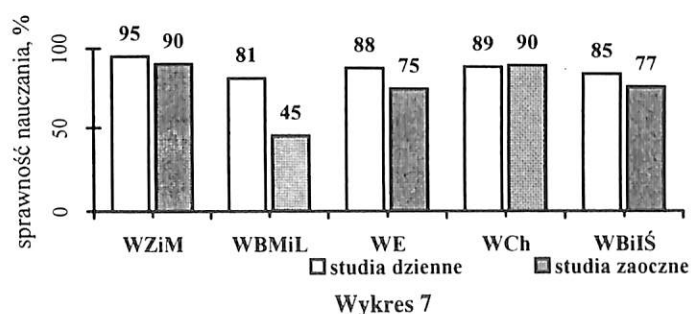
Wykres 1

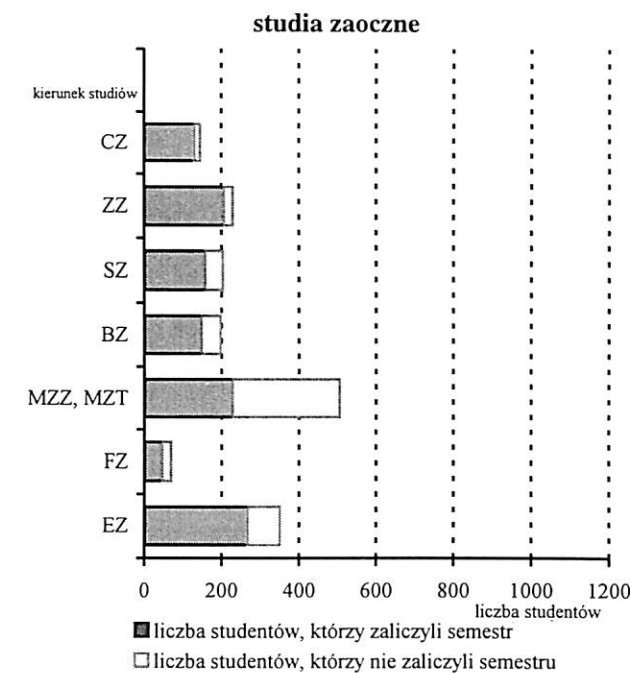
Wykres 2

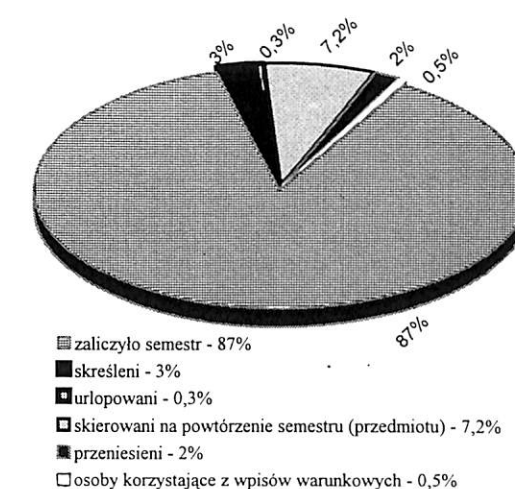
Wykres 4

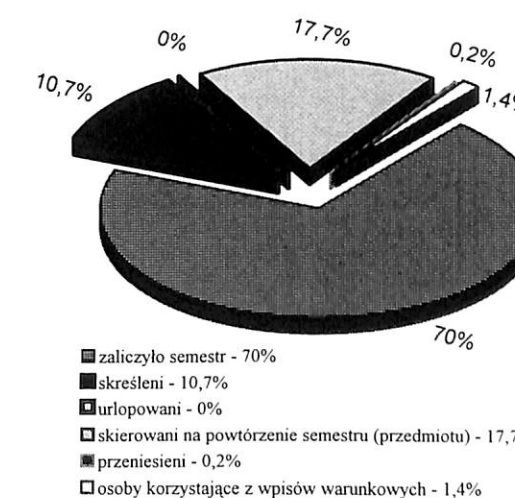
Wykres 7

Wykres 3

Wykres 5

Wykres 6

Prorektor ds. Nauczania
dr hab. inż. Jan Kalembkiewicz, prof. nadzw. PRZ

Promocja IV tomu "Studiów Rzeszowskich"

Promocja kolejnych tomów "Studiów Rzeszowskich" weszła już na stałe do kalendarza imprez kulturalnych Rzeszowa na początku nowego roku. Promocja IV tomu odbyła się w dniu 21 stycznia 1998 roku w sali reprezentacyjnej Zamku Lubomirskich, w siedzibie Sądu Wojewódzkiego i Prokuratury Wojewódzkiej w Rzeszowie. Organizatorem była Okręgowa Komisja Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu - Instytut Pamięci Narodowej w Rzeszowie (OKBZpNP-IPN) pod przewodnictwem **prof. dr. hab. Jana Drausa**, wiceprezesa Zarządu Radia Rzeszów, wkładowcy Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Tom IV "Studiów Rzeszowskich" został dedykowany **prof. Janowi Łopuskiemu** w 80. rocznicę urodzin oraz **mgr. Andrzejowi Wojciechowi Zagórskiemu** w 70. rocznicę urodzin i wydany przez Instytut Europejski Studiów Społecznych i OKBZpNP-IPN w Rzeszowie. W promocji uczestniczyło około 300 osób i było to wydarzenie dotychczas niespotykane. Wśród zaproszonych gości znaleźli się: **prof. Andrzej Paczkowski**, dyrektor Instytutu Studiów Politycznych PAN w Warszawie, laureat nagrody Fundacji Nauki Polskiej za 1997 rok ("Polski Nobel"); **prof. Andrzej Rzepliński** z Uniwersytetu Warszawskiego, członek Komitetu Helsińskiego i ekspert Sekretarza Generalnego Rady Europy; **prof. Jan Łopuski** z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, autor szeregu historycznych publikacji (np. "Losy Armii Krajowej na Rzeszowszczyźnie sierpień-wrzesień 1944"); **mgr Andrzej Wojciech Zagórski** z Krakowa, historyk AK; **mgr Zbigniew Sieczko**, wojewoda rzeszowski; **dr hab. Ryszard Terlecki**, redaktor naczelny "Nowin", profesorowie wyższych uczelni (w tym z Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie). W promocji IV tomu "Studiów Rzeszowskich" uczestniczyli również pracownicy Politechniki Rzeszowskiej: **prof. dr hab. Stanisław Kopacz** oraz **dr Grzegorz Ostasz**, członkowie OKBZpNP-IPN i współautorzy "Studiów Rzeszowskich"; **dr hab. Andrzej Daszkiewicz**, **prof. nadzw. PRz**, współautor "Studiów Rzeszowskich"; **prof. dr hab. inż. Stanisław Kuś**, rektor Politechniki Rzeszowskiej; **dr hab. inż. Jan Kalembkiewicz**, **prof. nadzw. PRz**, prorektor ds. nauczania Politechniki Rzeszowskiej.

Uroczystość otworzył **mgr Stanisław Rewer**, prezes Sądu Wojewódzkiego w Rzeszowie, a następnie **profesor Jan Draus** dokonał prezentacji IV tomu "Studiów Rzeszowskich", kierując szczególnie ciepłe słowa do Jubilatów obecnych na promocji. Prof. Jan Draus podkreślił niezwykle ważną rolę "Studiów Rzeszowskich" w utrwalaniu najnowszej historii Rzeszowa i udziale w tym procesie osób z różnych środowisk intelektualnych miasta. Podkreślił, że "Studia Rzeszowskie" zaczynają zdobywać uznanie daleko wykraczające poza środowisko rzeszowskie, o czym świadczą pozytywne recenzje w literackich i historycznych periodykach ogólnopolskich, w których podkreśla się wysoki poziom naukowy i edytorski dotychczas wydanych tomów. Prof. Jan Draus podziękował autorom i licznym sponsorom, dzięki którym mógł być wydany kolejny, IV tom "Studiów Rzeszowskich". Sponsorami były następujące instytucje, banki i firmy: Elektromontaż S.A. w Rzeszowie, Narodowy Bank Polski Oddział Okręgowy w Rzeszowie, PKO BP Oddział Regionalny w Rzeszowie, Kredyt Bank PBI S.A. I Oddział w Rzeszowie, Invest Bank S.A. Oddział w Rzeszowie, Bank Depozytowo-Kredytowy Oddział Regionalny w Rzeszowie, Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A. Inspektorat w Rzeszowie, Przedsiębiorstwo Produkcyjne "Van Pur" w Rzeszowie.

Wśród wielu ciekawych artykułów IV tomu poruszających problemy najnowszej historii Ziemi Rzeszowskiej ("Wybory do Sejmu w 1947 roku", recenzja książki arcybiskupa Ignacego Tokarczuka "Kazania pod specjalnym nadzorem") zwraca uwagę artykuł **doktora Zbigniewa K. Wójcika**, zastępcy przewodniczącego OKBZpNP-IPN w Rzeszowie pt. "Andrzej Kuś", poświęcony ojcu profesora Stanisława Kusia.

Nauczyciel, działacz ludowy, przewodniczący Zarządu Powiatowego PSL "Piast" w Rzeszowie, doktor Andrzej Kuś (doktorat z filologii klasycznej i historii uzyskał w 1918 roku w Uniwersytecie Lwowskim) całe swoje pracowite życie poświęcił sprawom oświaty, szczególnie pozaszkolnej oraz sprawom wsi. Po wybuchu wojny nadal prowadził działalność w konspiracyjnym ruchu ludowym oraz brał udział w tajnym nauczaniu z zakresu szkoły średniej. W Armii Krajowej nosił pseudonim "Babic". Powojenny czas był typowym okresem życia członka AK. Doktor Z.K. Wójcik pisze: "W związku ze zbliżającymi się wyborami do Sejmu od jesieni 1946 roku w powiecie rzeszowskim nastąpiła kolejna fala represji. Aresztowany przez funkcjonariuszy WUBP w Rzeszowie za wywiad zagraniczny Andrzej Kuś przebywał w więzieniu od 28 września 1946 roku do 13 marca 1947 roku. (...) Po wyjściu z więzienia wstąpił do SL, ale szybko opuścił szeregi tej partii. Od 1945 roku był działaczem (pseudonim "Babic") Zrzeszenia "Wolność i Niepodległość". Ponownie aresztowany został 22 października 1950 roku (liczył wówczas sześćdziesiąt sześć lat) pod zarzutem przynależności do Zrzeszenia "WiN" - akt oskarżenia z 29 marca 1951 roku. Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Rejonowego w Rzeszowie z 24 kwietnia 1951 roku skazany został na cztery lata więzienia, jednak na mocy amnestii z 22 lutego 1947 roku karę darowano mu w całości. Od 1 września 1944 roku podjął pracę w I Gimnazjum i Liceum im. ks. Stanisława Konarskiego w Rzeszowie oraz II Gimnazjum i Liceum w Rzeszowie, ucząc języka polskiego, łacińskiego, niemieckiego, historii oraz propedeutyki filozofii. W 1949 roku został zwolniony z posady nauczyciela w liceach państwowych. (...) Zmarł 11 sierpnia 1958 roku w Rzeszowie, pochowany na cmentarzu komunalnym Rzeszów-Pobitno" ("Studia Rzeszowskie", t. IV, Rzeszów 1997, s. 157).

Po prezentacji IV tomu zostały wygłoszone dwa ciekawe referaty: "Stan badań nad najnowszą historią Polski" (prof. Andrzej Paczkowski) oraz "Lustracja: zemsta czy sprawiedliwość?" (prof. Andrzej Rzepliński). Wystąpienie wojewody rzeszowskiego mgr. Z. Sieczkosia "W sprawie nauki i Uniwersytetu Rzeszowskiego" w zasadzie nie zawierało żadnych nowych, nam nie znanych elementów i sprowadzało się do sugestii, że jedyną szansą powstania Uniwersytetu w Rzeszowie jest fuzja wszystkich uczelni wyższych działających w Rzeszowie (sic!).

W imieniu Jubilatów z krótkim podziękowaniem wystąpił **prof. Jan Łopuski**.

Promocja zakończyła się już tradycyjnym rautem, czyli spotkaniem towarzyskim, podczas którego raz w roku gromadzą się osobistości Rzeszowa, a wśród nich wielu biznesmenów - dyrektorów banków, firm i przedsiębiorstw, profesorów wyższych uczelni, przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości i policji, dziennikarzy i publicystów, ludzi świeckich i duchownych.

Przypuszczam, że beczka zimnego piwa "Leżajsk" została w trakcie dyskusji skutecznie opróżniona.

Stanisław Kopacz

SEMINARIUM

Turystyka a rozwój Małopolski Wschodniej

W dniu 5 grudnia 1997 roku w Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Boguchwale odbyło się III Seminarium Naukowe nt. "Turystyka w aktywizacji rozwoju regionu Małopolski Wschodniej", zorganizowane przez Katedrę Ekonomii Wydziału Zarządzania i Marketingu Politechniki Rzeszowskiej. W czasie obrad plenarnych, które zainaugurował przewodniczący seminarium **prof. dr hab. inż. Antoni Jarosz**, wygłoszono referaty:

- "Kierunki rozwoju turystyki w Małopolsce Wschodniej" - **prof. dr hab. inż. Antoni Jarosz** (Wydział Zarządzania i Marketingu Politechniki Rzeszowskiej),
- "Turystyka a ochrona przyrody w Dolinie Strugu" - **prof. dr hab. Zygmunt Wnuk** (Wyższa Szkoła Pedagogiczna - Rzeszów),
- "Rola usług w rozwoju społeczno-gospodarczym regionu" - **prof. dr hab. Łukasz Czuma** (Katolicki Uniwersytet Lubelski).

W seminarium wzięli udział przedstawiciele zarówno środowisk naukowych, jak i szeroko pojętej praktyki gospodarczej, zainteresowanej rozwojem turystyki w regionie Małopolski Wschodniej, m.in. dyrektor Wydziału Kultury Sportu i Turystyki w Krośnie - **mgr Andrzej Prugar**, dyrektor Regionalnej Agencji Promocji Turystycznej w Rzeszowie - **mgr Jerzy Drukpa**, dyrektor Oddziału ATU Gerling S.A. w Rzeszowie - **dr Marek Żoldak**, dyrektor Pol Card Kraków - **mgr Leszek Mazanek**. Ponadto seminarium spotkało się z dużym zainteresowaniem właścicieli gospodarstw agroturystycznych z województw: rzeszowskiego, krośnieńskiego i przemyskiego.

Celem spotkania było omówienie problemów rozwoju turystyki w regionie Małopolski Wschodniej oraz wypracowanie propozycji rozwiązań istniejących nieprawidłowości. Szczególnie skoncentrowano się na: stanie infrastruktury turystycznej regionu, znaczeniu promocji w aktywizacji turystyki, możliwościach rozwoju turystyki i uregulowaniach prawnych, agroturystyce jako alternatywnym źródle zarobkowania w regionie, likwidacji bezrobocia oraz wpływie produktów paraturystycznych na rozwój rynku turystycznego.

Seminarium zakończono dyskusją i opracowaniem wniosków. Stwierdzono, że:

- jest konieczne, aby doktryna ekonomiczna dokonała zmiany w podstawowych pojęciach dotyczących miejsca usług, w tym turystyki, w tworzeniu dochodu narodowego,
- jest niezbędne podejmowanie przez administrację rządową wspólnych działań sąsiadujących województw w celu efektywniejszego wykorzystania ograniczonych środków finansowych, przeznaczonych na promowanie turystyki w Małopolsce Wschodniej,
- agroturystyka (wypoczynek na wsi) ze względu na szczególne możliwości powinna być rozwijana, by aktywizować gospodarczo wsie i małe miasta i sprzyjać tym samym eliminowaniu bezrobocia ukrytego na wsi,
- nie ma świadomości ubezpieczeń społecznych pokrywających istniejące ryzyko, wynika to z braku informacji o skutkach zaniechania polis ubezpieczeniowych tak w turystyce zagranicznej, jak i krajowej,
- szczególne zadania aktywizacji turystyki spoczywają na ośrodkach doradztwa rolniczego np. w formie organizacji szkoleń, pomocy w opracowywaniu wniosków kredytowych oraz promocji,
- jest konieczne stworzenie systemu informacji o powoływaniu i prowadzeniu gospodarstw agroturystycznych.

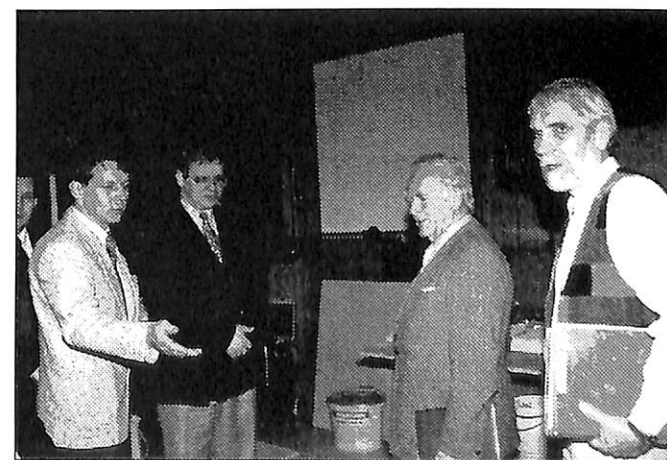
Antoni Jarosz

SYMPOZJUM

Efektywniejsze systemy ochrony i naprawy budowli

W dniach 10-11 lutego 1998 roku odbyło się sympozjum zorganizowane przez Katedrę Konstrukcji Budowlanych Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska wspólnie z Kołem Zakładowym Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa. Współorganizatorem była firma Deitermann Polska Sp. z o.o. (j.v.) z Wrocławia, dla której było to już XVII spotkanie z cyklu ogólnopolskich lub regionalnych prezentacji nowoczesnych materiałów budowlanych przeznaczonych do ochrony i napraw budowli lub do robót budowlanych wykończeniowych. Seminarium prowadził **dr inż. Jerzy Kerste**, pełniący obowiązki kierownika Katedry. Pracownicy WBiIS wygłosili referaty:

- "Problemy trwałości budowli" - **dr inż. Grzegorz Bajorek**,
- "Właściwości materiałów do napraw w aspekcie trwałości i współpracy z podłożem" - **mgr inż. Janusz Kulpiński**,

Rozpoczęcie drugiego dnia obrad z udziałem JM Rektora prof. Stanisława Kusia (Fot. E. Nawłoka)

- "Problemy napraw betonowych obiektów mostowych" - dr inż. Ewa Michalak,
 - "Zwiększenie trwałości betonu mikrowypełniaczami" - mgr inż. Janina Filipowska.
- Nowoczesne materiały i technologie budowlane zaprezentowali przedstawiciele firmy Deitermann Polska w referatach:
- "Zewnętrzne i wewnętrzne hydroizolacje budowli, roboty płytarskie i posadzarskie" - dr inż. Maciej Pędziwiatr,
 - "Naprawa i ochrona konstrukcji żelbetonowych i murew, posadzki przemysłowe" - dr inż. Mariusz Jackiewicz (prezes Zarządu Deitermann Polska).

W symposium wzięli udział przedstawiciele projektowania i wykonawstwa budowlanego oraz służb utrzymaniowych substancji budowlanej z południowo-wschodniej Polski, a także pracownicy i studenci Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska PRz.

Stało się ono kolejną okazją do wymiany doświadczeń z zakresu zastosowania nowych technologii budowlanych w poszczególnych etapach procesu inwestycyjnego, od projektowania aż po odbiór wykonanej budowli. Sprzyjało też integracji środowiska inżynierskiego naszego regionu ze środowiskiem naukowym Politechniki Rzeszowskiej.

Grzegorz Bajorek

Europejskie Studia Niemieckojęzyczne EMES na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa 4 lata Programu EMES

W 1997 roku pierwsi studenci, po odbyciu pełnego Programu EMES, uzyskali dyplomy ukończenia studiów. Wypada więc, choćby w skrócie, przedstawić dotychczasowe dokonania studentów i nauczycieli zaangażowanych w ten Program.

Początki

W lipcu 1993 roku została podpisana w Bielefeld umowa o współpracy pomiędzy Politechniką Rzeszowską (PRz) a Fachhochschule Bielefeld (FHB); oprócz niej podpisano umowę dotyczącą jednoczesnego prowadzenia w obu uczelniach europejskich studiów budowy maszyn EMES (European Mechanical Engineering Studies).

Pierwsza rekrutacja odbyła się w roku akademickim 1993/1994 i dotyczyła studentów wszystkich wydziałów PRz po pierwszym roku studiów.

Zainicjowano programy pilotowe Programu EMES:

- ☞ w 1994 roku - 1 student ówczesnego kierunku dyplomowania - napędy lotnicze w FHB odbywał semestr praktyki i studiów oraz wykonywał pracę dyplomową,
- ☞ w 1995 roku - 2 pierwszych studentów EMES w FHB odbywało semestr praktyki i studiów, 1 asystent z FHB w Politechnice Rzeszowskiej rozpoczął eksternistyczne studia magisterskie.

Tok studiów

■ Opracowano plan studiów:

- ☞ **spójny** z planem FH Bielefeld (7 przedmiotów identycznych i 6 spójnych z kierunkiem - techniki CAE - Computer Aided Engineering),
- ☞ **oszczędny** wskutek maksymalizacji zajęć wspólnych ze specjalnością *lotnictwo* i zmniejszenia ogólnego wymiaru o prawie 500 godzin,
- ☞ **nowoczesny program** przedmiotów kierunku dyplomowania akcentujący pracę własną studentów z ograniczeniem tygodniowego wymiaru zajęć do: 24 godzin - semestr VII, 7 godzin - semestr VIII, 16 godzin - semestr IX, 2 godzin - semestr X.

■ Zreorganizowano praktykę semestralną pod kątem spójności z praktyką odbywaną w Niemczech (program, 20 tygodni, wycieczki do 6 zakładów).

■ Program nauczania języka niemieckiego jest zgodny z programem Instytutu Goethego i daje możliwości uzyskania międzynarodowych certyfikatów, a egzaminy są zdawane przed niemiecką komisją tegoż Instytutu; studenci są egzaminowani z pięciu sprawności: rozumienia ze słyszenia, rozumienia tekstu, gramatyki, napisania listu prywatnego/urzędowego, wypowiedzi. Lektorzy uporeczywie ćwiczą te sprawności na zajęciach odpowiadających sześciu poziomom wymaganych planem studiów (podstawowy: G. I, G. II, G. III; średni: M. I, M. II, M. III).

Osiągnięcia lektorów, którzy przygotowywali studentów do certyfikatów:

- **mgr Małgorzata Kołodziej**
- rok akademicki 1993/1994 - 3 studentów,
- rok akademicki 1994/1995 - 2 studentów,
- **mgr Blanka Rybak**
- rok akademicki 1995/1996 - 4 studentów,
- **mgr Iłona Majkowska**
- rok akademicki 1996/1997 - 1 student.

■ Przekiętny poziom z języka niemieckiego kandydata EMES jest znacznie poniżej poziomu szkoły średniej - stąd konieczność kursu wstępnego i intensywnego nauczania w ramach EMES. Zaznacza się jednak korzystniejsza tendencja, od 1996 roku bowiem uzyskiwano jednego kandydata z certyfikatem.

Kadra nauczycieli zajęć niemieckojęzycznych

Ogółem jest 9 przedmiotów niemieckojęzycznych, w tym wyłącznie semestr IX jest niemieckojęzyczny - nie licząc lektoratu.

Przedmioty te prowadzi aktualnie 8 nauczycieli akademickich z dobrą znajomością języka niemieckiego nabytą najczęściej podczas studiów zagranicznych lub/i długoterminowego stażu naukowego, kontraktu, mających nieraz również certyfikaty:

- **dr hab. inż. Bogumił Bieniasz, prof. nadzw. PRz:** Wykład monograficzny. Wymiana ciepła,
- **dr hab. inż. Janusz Rybak, prof. nadzw. PRz:** Terminologia techniczna. Wykład monograficzny. Przekładnie lotnicze,

- **dr hab. inż. Jacek Kluska, prof. nadzw. PRz:** Terminologia techniczna. Mechatronika,
 - **dr hab. inż. Marian Wysocki, prof. nadzw. PRz:** Wykład monograficzny,
 - **mgr Grażyna Bursztyn-Bajorska** (ukończone 2 fakultety: w Niemczech - ekonomia, w Austrii - germanistyka): Terminologia ekonomiczna. Europa - współpraca, zarządzanie,
 - **dr inż. Brunon Krywult:** Terminologia techniczna,
 - **dr inż. Bogusław Wisz:** Terminologia techniczna,
 - **dr inż. Krzysztof Kubiak:** Terminologia techniczna.
- Materiały do zajęć są przygotowane w postaci manuskryptów, oddzielnie dla prowadzącego i studentów.
- Doskonalenie językowe kadry rezerwowej - złożonej z 5 nauczycieli - jest prowadzone drugi rok; uzyskano już pierwszy certyfikat języka niemieckiego - powiększono więc kadrę prowadzących zajęcia niemieckojęzyczne.

Dotychczasowe wyniki

- 1 dyplom mgr. inż. dla asystenta z FH Bielefeld.
- 2 dyplomy Dipl.-Ing. (FH) naszych studentów.
- Prace niemieckojęzyczne naszych studentów - 3 prace dyplomowe, 7 prac przejściowych.
- 5 obronionych dyplomów EMES.
- 2 publikacje niemieckojęzyczne napisane na podstawie prac dyplomowych.
- Uzyskane certyfikaty Goethe-Institut:
 - ☞ ZDaF (I) - 7,
 - ☞ ZMP (II) - 2.
- 7 stypendystów w Bielefeld od początku Programu EMES.
- Wymiana pracowników od początku Programu EMES:

- ☞ PRz pokryła pobyt niemieckich nauczycieli na około 20 osobodni,
- ☞ FHB pokryła pobyt naszych nauczycieli na około 200 osobodni.

Zagraniczne instytucje współpracy i finansowania

Program Europejskich Studiów Niemieckojęzycznych EMES był do tej pory finansowany z sześciu różnych źródeł:

- ☞ FH Bielefeld
- ☞ CDG - Carl Duisberg Gesellschaft, Düsseldorf
- ☞ DAAD, Bonn,
- ☞ Alexander von Humboldt - Stiftung, Bonn,
- ☞ Weidmüller - Stiftung, Detmold,
- ☞ DAAD i Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej.

W roku akademickim 1997/1998 odbył się po raz pierwszy całkowicie niemieckojęzyczny IX semestr studiów EMES - zostały więc spełnione w dobrym stopniu wymagania stawiane w Programie DAAD-DSG (Deutschsprachige Studiengänge - niegermanistyczne studia niemieckojęzyczne) w odniesieniu do oficjalnego dołączenia do tego Programu; kontakty z kierownikiem tego Programu na Europę Środkowowschodnią zostały już nawiązane.

Inne poczynania organizacyjne

- Opracowanie krótkiego informatora EMES.
- Przygotowanie kolejnych 3 wniosków wyjazdowych dla studentów.
- Wyjaśnienie i uściślenie zasad współpracy z FH Bielefeld (korespondencja, spotkania).
- Nabór studentów, działalność promocyjna i informacyjna.

Janusz Rybak

AIESEC Międzynarodowe Seminarium AIESEC

Komitet Lokalny AIESEC Rzeszów organizuje w dniach 3-5 kwietnia 1998 roku w Centrum Doskonalenia Pedagogicznego w Czudcu seminarium naukowe pt. "Reklama - Informacja". W seminarium będzie uczestniczyć 50 studentów z Polski i Ukrainy oraz przedstawiciele firm, a także goście - autorytety z dziedziny reklamy i informacji.

Seminarium ma na celu edukację studentów od strony praktycznej, konfrontację wiedzy akademickiej z umiejętnościami praktycznymi prowadzących, stworzenie możliwości bezpośredniego kontaktu studentów z sektorem biznesu oraz wymianę doświadczeń.

Wykłady oraz warsztaty będą prowadzone przez wykładowców akademickich z Polski i Ukrainy oraz przedstawicieli różnych firm.

Studenci będą mieli okazję poznać działania reklamowe takich znanych firm, jak np. Coca Cola, zapoznać się z nowoczesnymi sposobami przesyłania informacji (prezenta-

cja Telekomunikacji Polskiej S.A.), uczestniczyć w licencjonowanym pokazie "Nocy Reklamowców", a także zapoznać się z działalnością wielu firm w czasie ich prezentacji oraz nawiązać z nimi kontakty.

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych do uczestnictwa w seminarium. Bliższe informacje można uzyskać w biurze:

AIESEC KL Rzeszów,
ul. Poznańska 2a, bud. S, pok. 8
lub pod telefonem:

625 406 wew. 432

Miroslaw Baran

Wielkopostne rekolekcje akademickie

- * w DA "Grotta" przy Kościele w Zalesiu w dniach 30 marca - 1 kwietnia 1998 roku o godz. 20⁰⁰ - prowadzi ks. Jan Butryn z Sandomierza
- * w DA "Rotunda" przy Kościele Księży Saletynów, ul. Dąbrowskiego w dniach 23-25 marca 1998 roku o godz. 20⁰⁰ w Dolnym Kościele - prowadzi ks. Kazimierz Wolan, Saletyn z Krakowa
- * w DA "Szopka" przy Kościele oo. Dominikanów, al. Powstańców Warszawy w dniach 22-25 marca 1998 roku w niedzielę o godz. 19⁰⁰, w pozostałe dni o godz. 20⁰⁰ - prowadzi ks. Stanisław Langer, duszpasterz akademicki z Kielc
- * w DA "Wieczernik" przy Kościele Chrystusa Króla, ul. ks. Jałowego w dniach 24-26 marca 1998 roku o godz. 20⁰⁰ - prowadzi ks. Adam Podolski, dyrektor Wydziału Katechetycznego Kurii Diecezjalnej w Rzeszowie

Bronisław Świder

Ruszajmy się

Sport Akademicki

XXI turniej tenisa stołowego pracowników PRZ

Dział Spraw Osobowych i Socjalnych naszej uczelni we współpracy z Klubem Uczelnianym Akademickiego Związku Sportowego w dniu 12 grudnia 1997 roku zorganizował XXI turniej tenisa stołowego o mistrzostwo pracowników Politechniki Rzeszowskiej na 1997 rok. Zawody, w których brało udział 17 pracowników, odbyły się w małej hali sportowej przy ul. Akademickiej w Rzeszowie. Nad prawidłowym i sprawnym przebiegiem turnieju czuwał **mgr Tadeusz Czulno** - trener sekcji tenisa stołowego AZS, który jednocześnie pełnił funkcję głównego sędziego.

Tytuł mistrzowski, po emocjonujących i stojących na wysokim poziomie sportowym pojedynkach, wywalczył **mgr Ryszard Konieczny** - nauczyciel akademicki Studium Wychowania Fizycznego i Sportu.

Lista zwycięzców

1. Ryszard Konieczny - SWFiS
2. Zbigniew Kiełbasa - WBiIS
3. Leszek Wygoda - WE
4. Janusz Łakomy - WBiIS
5. Paweł Woś - WBMiL
6. Waldemar Szumny - WBMiL
7. Włodzimierz Ptak - administracja uczelni
8. Krzysztof Kubiak - WBMiL
9. Leszek Ozga - administracja uczelni
10. Edward Nawłoka - WBiIS
11. Janusz Kąkol - WBiIS
12. Ryszard Bukała - WBMiL

Po zakończeniu turnieju zwycięzcom wręczono dyplomy i nagrody rzeczowe.

Jednocześnie organizatorzy zapraszają wszystkich pracowników Politechniki Rzeszowskiej do liczniejszego udziału w zawodach - sport to zdrowie.

Marek Kawa
Włodzimierz Ptak

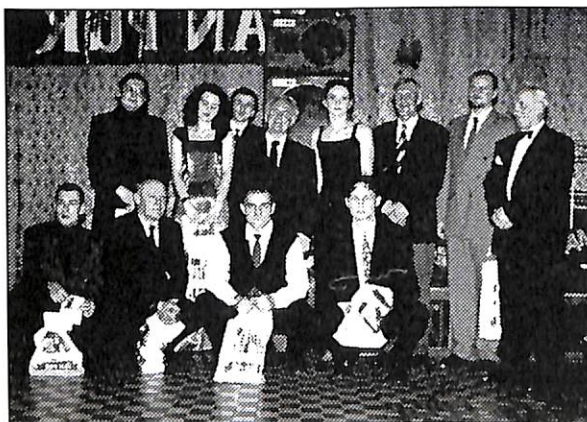
To był bal na 160 par

Dnia 21 lutego 1998 roku w stołówce studenckiej "Akademik" odbył się coroczny Bal Sportowca. Zabawę polonezem rozpoczął Zespół Pieśni i Tańca "Połoniny".

W trakcie balu ogłoszono wyniki plebiscytu na najpopularniejszych sportowców i trenera roku Politechniki Rzeszowskiej. Trenerem roku został **mgr Henryk Meder** (opiekun sekcji lekkiej atletyki), a kolejność miejsc pierwszej dziesiątki sportowców przedstawiała się następująco:

1. Lesław Chełmecki - piłka nożna
 2. Wojciech Rzepa - siatkówka
 3. Agnieszka Szpunar - siatkówka
 4. Mariusz Turbacz - koszykówka
 5. Joanna Grela - lekka atletyka
 6. Rafał Pomianek - piłka nożna
 7. Monika Ozga - tenis stołowy
 8. Maciej Wielgosz - piłka nożna
 9. Marcin Łopatowski - tenis stołowy
 10. Miłosz Sawczak - tenis stołowy
- Ufundowane przez JM Rektora nagrody wręczyli:

JM Rektor **prof. dr hab. inż. Stanisław Kuś**, kierownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu **dr Jacek Biliński**; prezes KU AZS **mgr Stanisław Kolodziej**.

Najlepsi sportowcy Politechniki Rzeszowskiej w 1997 r. (Fot. M. Sobczuk)

Odbyły się również wybory Królowej Balu, którą została rzeszowianka **Barbara Wojtuń**. Uroczystej dekoracji nowej królowej dokonał prorektor ds. nauczania **dr hab. inż. Jan Kalembski**, **prof. nadzw. PRZ**. Podczas balu rozlosowano szereg drobnych upominków ufundowanych przez browar Van Pur oraz KU AZS. Przy muzyce zespołu "Demax" zabawa trwała do białego rana.

Zapraszamy za rok.

Marek Kawa

Autorzy tekstów

dr inż. Grzegorz Bajorek
Katedra Konstrukcji Budowlanych WBiIS

Mirosław Baran
Student III ZD

mgr Anna Ciebiera
Kwestor

prof. dr hab. inż. Antoni Jarosz
Kierownik Katedry Ekonomii WZIM

Marek Kawa
Student V BD

prof. dr hab. Stanisław Kopacz
Kierownik Katedry Chemii Nieorganicznej i Analitycznej WCh

dr inż. Jan Prokop
Zakład Elektrodynamiki i Układów Elektromaszynowych WE

Włodzimierz Ptak
Dział Spraw Osobowych i Socjalnych

dr hab. inż. Janusz Rybak,
prof. nadzw. PRZ
Katedra Techniki Wytwarzania i Automatykacji WBMiL

dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak,
prof. nadzw. PRZ
Katedra Chemii Ogólnej i Elektrochemii WCh

mgr inż. Bronisław Świder
Kierownik Samodzielnej Sekcji Rozwoju Kadry Naukowej

Gazeta Politechniki

Zespół redakcyjny

Grzegorz Bajorek
Wiesława Bober
Ewa Dziuban
Cecylia Heneczkowska
Małgorzata Kielkowska
Krystyna Ładoś
Krzysztof Matlok
Barbara Mazewska
Alicja Mieszkwicz-Rolka
Marta Olejnik
(sekretarz redakcji)
Jan Sieniawski
(redaktor naczelny)
Bronisław Świder

Skład i łamanie

Joanna Mikula
Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej

Adres Redakcji

Politechnika Rzeszowska
ul. W. Pola 2, bud. A
pok. 105, tel. 62-54-06, w. 255

Wydawca

Oficyna Wydawnicza
Politechniki Rzeszowskiej
im. Ignacego Łukasiewicza
35-959 Rzeszów
ul. W. Pola 2

Druk

Zakład Poligrafii PRZ
zam. 33/98

ISSN 1232-7832

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania artykułów oraz zmiany ich tytułów

Nakład 450 egz.

Cena 1,50 zł